Vanalinna Hariduskolleegiumi Kunstimaja Keraamikaringi õppekava

Vanalinna Hariduskolleegiumi huvikoolide ja huvikeskuse õppe- ja kasvatustöö üldeesmärgid

VHK huvikoolide ülesandeks ja eesmärgiks on laste ja noorte loomevõimete avastamine ja kavakindel arendamine ja kohaliku kultuurielu edendamine, toetudes maailma kultuuripärandile ning Eesti kultuuritraditsioonidele.

Hariduskeskkonnal on inimese kujunemisel oluline osa, tänapäeva haridusproblemaatika on seotud hariduse mahuliste dimensioonidega, hariduse vormide kiire muutumisega ja hariduse kategooriate unifitseerimisega. Üldine õigus haridusele ei tähenda, et haridus peaks olema kõigile ühesugune. Käsitledes haridust teekonnana inimsusele, peab haridus olema kohane iga inimese eripärale, tema annetele, kalduvustele, kutsumusele, karakterile ja ka soole.

Õppe- ja kasvatustöö peab aitama kujuneda isiksusel, kes:

- mõtleb loovalt, oskab oma tegevust eesmärgistada, kavandada ja hinnata;
- suudab otsustada, teha valikuid ja kanda vastutust;
- suudab iseseisvalt töötada, on valmis koostööks;
- mõistab teadmiste ja pidevõppe tähtsust;
- tunnetab end osana rahvuslikust ja maailmakultuuri pärandist.

Õppe- kasvatustöö eesmärgid:

- Tervikliku, arenenud isiksuse kujunemiseks soodsate tingimuste loomine.
- Laste kunstilise tunnetuse tekkimisele kaasaaitamine, teadvuse ja tunnetuste vaheliste seoste avastamiseks tausta loomine.
- Loovuse arenemiseks tingimuste loomine.
- Lapse individuaalse töövõime, vastutusvõime, sihikindluse, eesmärgipärasuse kasvatamine
- Lapses peituva huvi, uudishimu äratamine ja alalhoidmine, toetamine lahenduste ja vastuste otsingul
- Kunstilise tunnetuse kaastoel eetilise, kõlbelise, vastutustundliku mõtlemisviisiga väljakujunenud noore kasvatamine ja lõpptulemusena seeläbi ühiskonna eetilise kvaliteedi parandamine

Õppe- ja kasvatustöö printsiibid

- Hariduse kompleksne käsitlemine, haridusvaldkondade piiride ületamine, seoste loomine erinevate tunnetuste ja teadvuse vahel

- Tõsine, väärikas, partnerlik suhtumine õpilastesse – õpetusprotsess on vastastikune, ka õpetaja õpib õpilaselt.
- Igasuguse loovuse toetamine ja sihikindel suunamine
- Mõtestatud, arusaadavate kultuuri- ja ajalootunnetuste tekkimise toetamine.
- Individuaalne lähenemine iga lapse arengule, arvestades lapse füsioloogilist kasvamist ja tunnetuslikku arengut.

Üldalused

- Õppekava kuulub muusika ja kunsti valdkonda

- Kunsti- ja käsitööõpetuse õpetamine (lisaks riiklikule standardile) on lapse isiksuse kujunemisel ja tema tervikliku arengu seisukohalt väga oluline sh. käelise tegevuse side mõtlemise arenguga tervikuna kui ka tasakaalustumise kaudu
- Õppetegevuse jooksul omandatakse eluks vajalikke teadmisi ja praktilisi oskusi Võimaldatakse kogeda töö tegemist, mille kaudu kasvatatakse vastutusvõimet, eesmärgipärasust ja sihikindlust
- Õppetundide läbiviimisel peetakse oluliseks tingimuste loomist loovuse arenemiseks, huvi ning uudishimu äratamiseks.
- Õppetegevuses peetakse oluliseks individuaalset lähenemist arvestades õpilase tervist, füsioloogilist kasvamist ning eripära ja õpetaja tuge lahenduste ja vastuste otsingul

- Ajaloolistele traditsioonidele suunatud kunsti- ja käsitööõppe paremaks korraldamiseks avati 1990. VHK koosseisus Kunstimaja, et:
  -ühendada professionaalset kunsti õppeprotsessiga
  -integreerida erinevaid põlvkondi
  -luua eeldused, õppida tundma ja väärtustada ajaloolisi käsitöö ja kunstitraditsioone
  -hoida ja edasi arendada loomingulist potensiaali, rahvapärimuslike ja kristlikele traditioonidele tuginevate kunsti ja kultuurifenomenide väärtustamiseks ja tutvustamiseks.
  -anda ettevalmistus kunstialase kõrghariduse omandamisel
  -luua võimalused isiksuse mitmekülgseks arenguks, toetada noore inimese kujunemist
- Õppe toetamiseks on loodud töökojad, kus õpetavad õpetajad- meistrid, olles ise omal alal professionaalid, et taastoota kunsti ja käsitööõppe kaudu Ladina Kvartali kultuurimiljööd ja elustada meister õpipoiss suhte kaudu esteetiliste ja eetiliste väärtuste seondumist tänases kultuuriruumis .

- Õppimisprotsess on mänguline, pingevaba, õpilasi toetav ja julgustav
- Õppetegevuse kaudu omandatakse eluks vajalikke praktilisi oskusi (kokandus, käsitöö, savitöö, metallitöö, puutöö, õmblemine, tekstiilitöö, köitetöö jm.) lisaks riiklikule standardile

Õppeaeg

- **VHK Kunstimaja huvialaringides on õppeajaks 1 õppeaasta. 2 x 45 min. nädalas, kokku 70 tundi**

Hindamine

Hindamisel juhindutakse VHK kinnitatud hindamisjuhendist, Codex magistri`st Hindamine peab toetama õpinguid, andes tagasisidet õpilasele ja tema perekonnale püstitatud eesmärkide adekvaatsusest, jõukohasusest ja vastavusest õpilase võimetele. Hindamise eesmärk ei ole selektsioon, pingeridade koostamine ega laste võrdlemine, vaid lapse individuaalse panuse, saavutuse, pingutuse tagasisidestamine. Õppeaasta lõppedes saavad õpilased tunnistuse.

AINEKAVA
Keraamikaring
vanusegrupp I - IX klass

Eesmärk:

- Arendada laste käelisi oskusi, julgustada kreatiivselt mõtlema, anda ettekujutus savist kui materjalist, avardada teadmisi keraamikast.
- Töötame põhiliselt kõrgkuumusmassi ja – glasuuridega. Tööd põletatakse 1250 C juures elektriküttega ahjus.

Õppemaht:

1. VHK Kunstimaja huvialaringides on õppekestus 1 õppeaasta.
2. 2 x 45 min. nädalas, kokku 70 tundi

Jrk.	Tunni teema	Praktiline tegevus
1.- 2.	Sissejuhatav tund. „pall, ussike“	Algajatega alustame savi kui materjaliga tutvumisest. Savi sõtkumine, „palli“- „ussi“ veeretamine, erinevate savimasside tutvustamine. Keraamika tehnoloogia lühike sissejuhatus.
3.- 5.	Õõnesvormid	Alustame näppimistehnika õppimist, selles tehnikas erinevate õõnesvormide valmistamist. Õpime ümara-(väike kauss,

		küünlaalus) ja mittekorrapärase vormiga (väikese looma või linnu kuju) esemete voolimisest.
6. -7.	Loomakujud	Saviosade omavaheline ühendamine kleepimise teel. Erineva suurusega savivormide ühendamine. Looma kujule liidetud jalad, pea ja pisidetailid (saba jne). Erinevate pinnafraktuuride kasutamine – sissevajutatud või peale kleebitud.
8.- 9	Maskid	Maski või autoportree valmistamine näppimistehnikas tehtud poolümarale alusele. Sellele liita või sisse vajutada töö iseloomule vastavad detailid. Oluline on hoolikas detailide ühendamine.
10.-12.	Ussitehnika	Ussitehnika õppimine (usside voolimine ja hoolikas liitmine). Muutuva kujuga vormide valmistamine (aheneva või laieneva ülaosaga)
13.-15.	Kahe tehnika ühendamine.	Kahe erineva tehnika ühendamine (ussitehnika ja näppimistehnika) Näppimistehnikas alusvorm ja ussitehnikaga vormi jätkamine. Vahele võib kleepida ka laiema rullitud lindi. Valmistame ümarvorme, karpe (erikujulise põhjaga).
16.-20.	Tassi valmistamine.	Õppime käsitsi õige paksusega saviplaadi rullimist. Kasutame tehnikat silindrilise vormiga tassi valmistamiseks. Õpime sanga valmistamist(erinevad moodused) ja vormiga ühendamist.
21.- 24	Reljeefsed plaadid.	Tasapinna rullimise abil valmistame väikeseid poolreljeefseid plaate. Pinnale reljeefse pildi voolimine (pindade erinev kõrgus). Vastavalt aastaajale on töödele lisatud sobivad detailid või loodusmotiivid (sügisesed lehed, lilled, liblikad). Näiteks jõulude eel voolime jõulukellukesi.
25.- 30	Ehitised. Savilinnad.	Poiste tööde teemaks on miniatuursete vanalinna tornide valmistamine ja erinevate ehitiste voolimine.

31.-33	Taldrik.	Tütarlastel on võimalus valmistada erinevaid sisustuselemente, mida iga laps saab vastavalt fantaasiale kaunistada erinevate detailide ja mustritega. Lihtsat alusvormi kasutades, rullimistehnikas savipinna modelleerimine vormi abil (väikese taldriku valmistamine).
34.-35.	Glasuurimine	Esemete glasuurimise õppimine. .Erinevad glasuurimistehnikad: valamine, kastmine, käsnaga tupsutamine, pintseldamine. Terved ja õnnestunud esemed glasuurime erinevate kõrgkuumusglasuuridega.

AINEKAVA
Keraamikaring
VHK Kunstimaja huvialaring

Vanusegrupp X - XII klass, täiskasvanud

Eesmärk:

- Õppida erinevaid savi modelleerimise tehnikaid.
- Valmistada keraamilisi tarbevorme ja pisiskulptuure
- Õppida savist esemeid dekoreerima ja glasuurima
- Õppida oma ideid kavandama ja teostama savis

Õppe sisu:

- Alguses lühike sissejuhatav loeng keraamika ajaloost, näited ja funktsioon. Lihtsamad vormikatsetused saviga ja erinevate tehnikate õppimine. Järgneb tehnikate kombineerimine, tööde glasuurimine ja raskemad ülesanded saviga.

Õppemaht:

3. VHK Kunstimaja huvialaringides on õppekestus 1 õppeaasta.
4. 2 x 45 min. nädalas, kokku 70 tundi

Jrk.	Tunni teema	Praktiline tegevus
1.	Sissejuhatav loeng. Käsitsi savi modelleerimine	Tutvumine erinevate savidega (kõrgkuumus- ja madalkuumussavid) ja abivehenditega (stekad, noad, rullid, templid, pintslid svammid. Savi tundmaõppimine, esimesed

		vormikatsetused
2.	Näppimise tehnika õppimine	Savipallist kausi voolimine
3.	Ussitehnika õppimine	Ussitehnikas väikese vaasi voolimine
4.	Eelpõletatud tööde glasuurimine	Tutvumine glasuuridega, mis on glasuur ja mida peab esemete glasuurimisel silmas pidama. Oma tööde glasuurimine pintsli abil
5.	Rullimise tehnika õppimine	Rullimise tehnikas tassi valmistamine, sanga kleepimine.
6.	Rullimise tehnika	Rullimise tehnikas aluse valmistamine, kasutades vormi.
7.	Glasuurimine	Rullimise tehnikas valmistatud esemete glasuurimine.
8.	Pisiplastika	Looma voolimine savist.
9.	Pliiatsitops loomaga	Rullimise tehnikas pliiatsitopsi valmistamine, loomakujulise sangaga
10.	Glasuurimine	Eelpõletatud tööde glasuurimine
11.	Mustrid ja templid	Õpime kuidas valmistada omale savist templit. Kuidas saab toorele savipinnale kanda erinevaid mustreid ja templeid. Abiks on faktuursed ja pitsilised kangad, templid ja mustriraamatud. Valmistame mustriproove.
12.	Ussimustrid	Savist usside rullimine savile ja nendega mustrite valmistamine
13.	Mustriline vaas .	Läätsekujulise mustrilise vaasi valmistamine rullimise tehnikas, erinevad lõiked ja lõigete kokkukleepimine
14.	Glasuurimine	Mustriliste tööde glasuurimine. Glasuuri mustrisse hõõrumine ja mahapesemine
15.	Kaanega toos	Savist kaanega toosi valmistamine rullimise tehnikas.
16.	Karikas	Karika valmistamine savist. Erinevate osade valmistamine ja tehnikate kombineerimine.
17.	Karikas	Karika lõpetamine
18.	Glasuurimine	Eelpõletatud tööde glasuurimine
19.	Ehted	Ehete valmistamine savist. Pross, kõrvarõngad, kaelaehe. Kasutades mustreid ja

		templeid.
20.	Koorekann	Koorekannu kavand ja sobiva tehnika leidmine.Vajadusel ka lõiked
21.	Koorekann	Koorekannu valmistamine savist.
22.	Glasuurimine	Eelpõletatud tööde glasuurimine
23.	Kolmjalg	Valmistada savist kolme jalaga kauss, näppimise tehnikas
24.	Kolmjalg	Eelpõletatud kolmjala glasuurimine.Värvilise klaasi kasutamine kausi põhjas.
25.	Seinapilt	Savist reljeefse seinapildi valmistamine
26.	Ingel	Ingli valmistamine savist (vaba tehnika)
27.	Glasuurimine	Eelpõletatud tööde glasuurimine
28.	Trükkimine	Foto või pildi kandmine toorele lahtirullitud savile (tahmatrükk)
29.	Trükkimine	Trükitud pildiga savist eseme valmistamine.
30.	Glasuurimine	Tööde glasuurimine
31.	Uhmer ja uhmrinui	Punasest shamottsavist uhmri ja uhmrinuia valmistamine näppimise tehnikas
32.	Glasuurimine	Uhmri glasuurimine
33.	Vaba teema savis	Valmistada savist seda mida hing ihaldab, kasutades õpitud nippe ja oskusi.
34.	Tööde lõpetamine	Tööde lõpetamine ja glasuurimine
35.	Näitus	Keraamika näituste külastamine
	Kinnitan: Anu Johanson VHK Kunstimaja juhataja 1.04.08.	